

Casa d'Amadeo i Centota.

Casa de Manuela del tio Cento.

bocàsser).

Però deixem que Francisca continue contant-nos coses:

"Jo vaig viure allí fins els 20 anys. El meu germà i els altres joves del Mas i de la Partida feien de quan en quan algunes alifares quan caçaven junts i... aixina va ser com vaig conèixer al que seria el meu home, Batiste, que ja l'havia vist quan va pegar la volta de captar el quinto. Ell és del Mas de Peret i per festejar pujava pel barranc de la Valltorta cap al Mas del Fus i d'ahí al Mas d'Abat. Ens vam casar l'any 1943.

La vida al Mas d'Abat

era dura. Com en tots els masos. Vivíem de la terra i del ramat, que en aquells temps hi havia més de 700 caps de bestiar. La festa grossa la fèiem el Dijous Sant, que anàvem a Albocàsser (uns tres quarts d'hora a peu per una dreuera) i també, al Mas, en la matança del bacó, que ens ajuntàvem totes les cases. Este racó nostre és tan aspre que el ramat era majoritàriament de cabres blanques i ovelles del terreny. Llauràvem amb bous (Espartero i Roig) que feien tanta facna com un tractor. Després els vam canviar per matxos perquè amb

ells podíem batre, garbejar, etc. i son menys perillous.

Respecte a l'origen del nom del Mas, jo tinc entés que abans s'anomenava Mas del Coloner i que després hi va haver un mitger que li deien Abat i... d'ahí el nom actual".

La Cova del Mas d'Abat

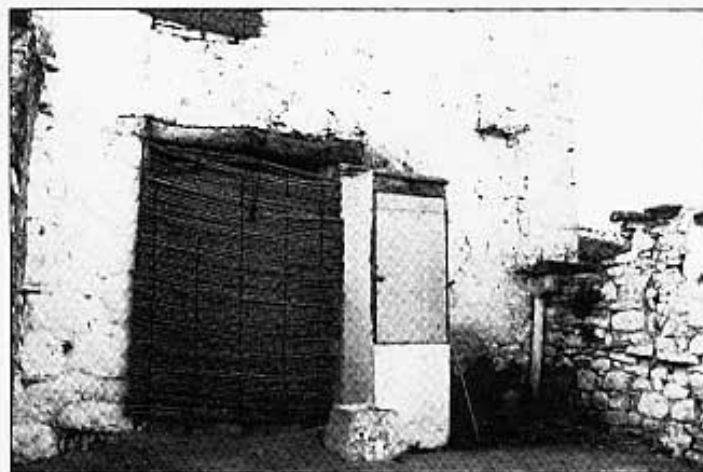
Tota esta conversa la vam tindre al Mas de Peret. Jo volia anar a fer unes fotos al Mas d'Abat, però com Francisca no va voler vindre perquè es mareja molt, em van acompanyar el seu home Batiste i la filla Diluvina. Allí vam recórrer

tots els indrets i -encara que ja es feia tard- vam decidir anar a vore si trobàvem la Cova del Mas, d'ella diu Francisca que... "la va trobar Joaquinnet, un nebot meu. Estava guardant, va vore un forat i per ell va tirar una pedra. Com va notar que tenia fondària va escarbar i va descobrir estalactites, ossos, ceràmica, etc., que tot s'ho van endur cap a les Coves".

La Cova del Mas d'Abat és una cova sepulcral colectiva en la qual es van reconèixer un mínim de tretze inhumacions que daten d'entre tres mil i tres mil cinc-

Casa de Diluvina i Vicente.

Casa de Ximo i Carmen.